

Баран, баран эжынэртэ Баяр жаргал асарыш	Прыгать, хлопать в ладоши. Улыбаться
Майлын наран Мартын найман!	Поднять руки вверх. Потянуться
Манай урин эжыдэ Малгай абан дохиноб.	Поклониться

Упражнения на развитие вестибулярного аппарата и чувства равновесия Упражнения могут быть использованы на физкультурных паузах во время занятий, на прогулке и на занятиях физкультурой в ДОУ. Данные упражнения могут применяться для проведения утренней гимнастики в домашних условиях, а также во время индивидуальных и групповых коррекционно-развивающих занятий, проводимых с различными категориями детей.

Сэб сэхэхэн харгыгаар

Сэб сэхэхэн харгыгаар Хүлнүүд манай гэшхэлнэ. Сэб сэхэхэн харгыгаар Эбтэй гоеор гэшхэлнэ. Нэгэн-хоер, нэгэн-хоер.	Ходьба с высоко поднятыми коленями по ровной поверхности, по прямой линии
Урдманай шулуун. Олон шулуун. Томо, жаахан шулуун. Эндэ-гэндэ, эндэ-гэндэ. Нэгэн-хоер, нэгэн-хоер.	Ходьба по неровной поверхности (ребристая дорожка, грецкие орехи, горох и др.)
Сэб сэхэхэн харгыгаар Хүлнүүд манай гэшхэлнэ. Сэб сэхэхэн харгыгаар Эбтэй гоеор гэшхэлнэ. Нэгэн-хоер, нэгэн-хоер.	Ходьба спокойная
Манай хүлнүүд эсээ, Манай хүлнүүд эсээ.	Присесть на корточки
Бидэ гэртээ ерээбди. Эндэ эбтэй байнабди	Сложить ладони, поднять руки над головой

Бүмбэгэ

Бүм-бүм-бүм бүмбэгэм Бүмбэлзэн бүмбэрбэл. (повторять несколько раз) Саашаа наашаа, дүүжэн даажан. Дээшээ доошоо, дүүжэн даажан. Хойшоо, урагшаа, дүүжэн даажан.	Ребенка сажают на большой мяч. Взрослый держит его, немного отклоняя его влево, вправо, вперед, назад. Ребенок должен удерживать равновесие, балансируя. В положении лежа на спине и лежа на животе (ребенок также должен удержаться на мяче)
---	---

Приложение 2.

Пальчиковые игры для дошкольников на бурятском языке Пальчиковые игры и гимнастика для рук Автор-составитель: Митьшова А.Б., Доржиева С.Ш. Пальчиковые игры и упражнения – уникальное средство для развития речи. Процессы развития речи напрямую зависят от развития мелкой моторики. Разучивание текстов с использованием «пальчиковой» гимнастики стимулирует развитие мышления, внимания, воображения. Ребенок лучше запоминает стихотворные тексты, его речь становится более точной и выразительной.

Үрээл

Һонорхон ухаатай, Херхохон нюдэтэй, Жороохон хэлэтэй, Даруухан абаритай Мандайжа ябагты!	Поочередное загибание пальцев, начиная с большого
Түрэхэн эхээ, Түшэхэн эсэгээ, Түрэл хэлээ, Буриад заншалаа Хүндэлжэ ургагты!	Обратно – разгибание пальцев

Минии гэр бүлэ

Энэ хурган – үбгэн аба, Энэ хурган – хүгшэн эжы, Энэ хурган – минии аба, Энэ хурган – мини эжы, Энэ хурган – би гээшэб.	Поочередное разгибание сжатых в кулак пальцев, начиная с большого
Энэ минии Эбтэй гэр бүлэ!	Сжатие в кулак и разжатие всех пальцев одновременно. Поднять руки вверх

Табан хурган

Барбаадай, Батан туулай, Тоохон тобшо, Толи байса, Бишыхан шэгшүүдэй.	Поочередное разгибание пальцев, начиная с большого. Пропеть припев песни «Табан хурган»
---	---

Сэсэгүүд

Гое ягаан сэсэгүүд	Ладони соединить лодочкой перед собой («молитвенная поза»)
Набша сэсэгээ табиба.	По очереди, начиная с большого, развести пальцы в стороны. Запястья оставить соединенными
Һалхин халта үлээбэ,	Подуть на руки

Набша сэсэг намаалба	Подвигать пальцами вперед-назад
Гое ягаан сэсэгүүд Набша сэсэгээ хааба	По очереди сложить пальцы, соединив ладони лодочкой («молитвенная поза»)
Иишээ тиишээ найгаба,	Покачать ладонями вправо-влево
Аалин, аалин унтаба, Һайхан зүүдэ хараба	Положить голову на сложенные ладони

Бэсын хубинууд

Энэ нюдэн. Энэ, энэ. Энэ шэхэн. Энэ, энэ. Энэ хамар. Энэ аман. Тэндэ нюрган. Эндэ гүдэхэн (гүзээн). Энэ гар. Энэ, энэ. Энэ хүл. Энэ, энэ. Ох, эсээб даа!	Дети показывают части тела и выполняют движения в соответствии с текстом. В конце вытираю ладошкой лоб.
--	---

Бээлэй

Бээлэй, минии бээлэй. Бээлэйм табан халаатай.	Поднимают руки, ладошками вперед и назад.
Бээлэй, минии бээлэй. Бээлэйм табан хургатай	Поглаживают по очереди одной рукой другую, как будто надевают перчатки
Тоолоод үгыт, үхибүүд, Хэды хургатайб бээлэйм. Нэгэн, хоер, гурба, дүрбэ, таба	Загибают пальчики

Набшаһад

Набшаһад, набшаһад! Һалхинда ниидэнэ набшаһад:	Руки поднять вверх. Покачивая кистями из стороны в сторону, медленно опускать руки (листья опадают)
Ямар модонһоо? - Хуһан – Мойһон - Мүшэ модон - Уляаһан - Уляангир	Разгибают пальчики при названии деревьев
Ой баян набшаһаар. Ой баян модоор.	Руки поднимают и покачивают руками
Ой модо гамнагты! Баяр жаргал эдлэгты!	Хлопают в ладоши

Табан хушуун мал

Тала дайда ехэл Табан хушуун мал:	Движение руками в сторону (показывают степь)
Морин, үнээн, тэмээн, Хонин, үшөө ямаан.	Разгибают пальцы при названии животных
Мүнөө хэн адуулхаб? Мэнэ тэрэ гара!	Дети вытягивают руки вперед, сжимают пальцы в кулаки как можно сильнее

Барбаадай

Барбаадай гани гайхана,	Дети сжимают правую руку в кулак
Шухала яагаад болообиб?	Вытягивают большой палец вверх
Би хадаа мэдэнэб – Би эгээ томоб!	Сгибают и разгибают большой палец
Упражнение повторить несколько раз. Затем то же самое проделывают левой рукой.	

Хурганууд

Нэгэн, хоер, гурба, дүрбэ, таба	Поочередно разжимать пальцы
Табан хурган ой ошобо	Сжать пальцы в кулак и разжать их
Энэ хурган мөөгэ (нархяаг) олобо. Энэ хурган сэбэр болгобо. Энэ хурган гал түлибэ. Энэ хурган шүлэ шанаба. Энэ хурган харажал байба. Бэлэн шүлэ эдихэ гэбэ.	Большой палец отогнут, остальные сжаты в кулак. В соответствии с текстом поочередно разгибать пальцы

Утренняя гимнастика в детском саду на бурятском языке

Үглөөнэй гимнастика

Сэсэрлигэй бага наһанай (гурбатай хүүгэд) үхибүүд машинын ябадал, шубуунай ниидэлгэ г.м. һажаан наадаха дуратайнууд байдаг. Тиимэһээ үглөөнэй гимнастикада иимэрхүү наадануудые оруулжа боломоор байна. Үглөөнэй гимнастикада мурьсөөнэй зүйлнүүдые оруулжа болохогүй, юундэб гэхэдэ тэдэ хүүгэдые сэдхэлынь үлүү хөөрэнги болгохо (возбуждает). Мүн тиихэдэ, анхаралаа шангалха, эршэдхэхэ упражненинуудые дүүргүүлхэдэ үлүү.

Үглөөнэй гимнастикын эхиндэ хоёр-гурбан өөрыгөө нидхэрэлгын (самомассаж) аргуудые хэрэглэхээр дурадхалнуудые оруулха байнабди, юундэб гэхэдэ шэхэнэй ёбуу (раковина) хүдэлүүлхэдэ бэеын эдэбхи дээшэлүүлэгдэнэ.

1. Тон аалиханаар, эхиндэнь хүнгэхэн, тиигээд удаадараалуулан түргэдүүлэн шэхэнүүдэнгээ үзүүр (мочки) барбаадай (эрхы хурган) батан туулай (зааһан хурган) хоёройнгоо маюзануудаар (подушечки) арба – арбан табан секундын хоорондо эмирхэ.

2. Барбаадай батан туулай хоёроороо шэхэнүүдэйнгээ ёбуунуудые аалиханаар татаха. Дороһоонь дээшэнь ябуулжа байгаад, арба – арбан табан секундын хоорондо татаха.

3. Табан хургануудаа няалдуулаад, альгаараа шэхэнүүдэйнгээ ёбуунуудые аалиханаар ташаха (похлопывать). Үглөөнэй гимнастика эмхидхэхэдээ, эхиндэнь нэгэ хэды һажааһан (имитационные) үйлэнүүдые дүүргэхэ. Гарнуудаа хүдэлгэхэ, мурнүүдээ дээшэнь доошонь болгохо, бэеэ найгуулха. Тиигээд, һууха, бодохо, байра дээрээ хүрэхэ, дүхэриглэн гүйхэ.

Үглөөнэй гимнастикын эсэстэ аалин намдуу ябаха. Үглөөнэй гимнастикын занятии иимэрхүү гуримтайгаар үнгэргэбэл таарамжатай: эхиндэнь багахан хүсэ гаргаха даасхалнуудые (упражнения) дүүргэхэ, тиигээд хүсэ ехэхэнээр гаргамаар даасхалнуудые дүүргэхэ.

Дабталгын тоо ямар үйлэнүүдые дүүргэхэб, тэрээнһээ дулдыдаха. Хэрбээ, ехэ балсангуудые (мышцы) хамжуулһан (вовлекают) һаань, багсаан дүрбэ-таба дахин дабтаад, амарһан хойноо хоёр-гурба дахин дабтаха. Багахан, ехэ бэшэ үйлэнүүдые дүүргэхэ балсангуудые хамжуулһан һаань, багсаан зургаа-найма дахин дабтаад, амарһан хойноо гурба-дүрбэ дахин дабтаха.

Сентябрь һара. Нэгэдэхи долоон хоног.

№	Заняатиин удха (содержание)	Саг (дозировка)
	Хүмүүжүүлэгшын хойноһоо сэхэ шэглэлээр дахан ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Намае дахаад хойноһоомни ябагты.	
	Дүхэриглэн тогтохо (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Дүхэриглэн зогсогты!	
	Дүүргэхэ даасхалнууд	

1	«Альгануудаа намда харуулагты» Хүлнүүдээ табигты (ноги расставлены) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Альгануудаа харуулагты (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Хэлэлэгын эрхэ тэдые хорихо зорилготойгоор, энэ шүлэгэй мурнуудые сээжэлдүүлхэдэ болоно. - Альган дээрэм лаадуухай, Алтан дали шубуухай.	4 дахин дабтаха
2	«Үбдэгүүд алин бэ?» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), гарнуудаа ташаа (пояс) дээрээ табигты, урагшаа тонгойгты, үбдэгүүдээ ташагты.	4 дахин дабтаха
3	«Сэсэгүүдые суглуулнабди» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), гарнуудаа ташаа дээрээ табигты, аалиханаар нуугты, сэсэг суглуулагты.	5 дахин дабтаха
4	«Боргоохон ниидэшбэ» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), гарнуудаа хажуу тээшэнь болгогты. Гарнуудаа дээшэнь, доошонь нэбигты (имитация полета комара)	5 дахин дабтаха
Таран гүйдэхэ, Аалихан ябаха. 46 - Тарагты, гүйдэгты! - Аалихан ябагты!		

Сентябрь нара. Хоёрдохи долоон хоног.

№	Заняатиин удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэе бэеынгээ хойноһоо сэхэ шэглэлээр дахан ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ)		
Дүүргэхэ даасхалнууд		
1	«Альгануудаа харуулагты» Хүлнүүдээ табигты (ноги расставлены) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Альгануудаа харуулагты (дүүргэхэ үйлыень харуулха). - Альган дээрэм лаадуухай, Алтан дали шубуухай. Лаадуу, лаадуу, лаадуухай, Альган сомни шубуухай. (Показать птичку, но не комментировать)	5 дахин дабтаха
2	«Үбдэгүүдээ ташая» Хүлнүүдээ хажуу тээшэнь табигты (харуулха), гарнуудаа ташаа дээрээ табигты, урагшаа тонгойгты, үбдэгүүдээ ташагты.	5 дахин дабтаха
3	«Шубуунай далинууд» Хүлнүүдээ хажуу тээшэнь табигты (харуулха), гарнуудаа хажуу тээшэнь болгогты. Гарнуудаа дээшэнь, доошонь нэбигты (имитация полета птиц)	5 дахин дабтаха
Хоёр хүл дээрээ хүрэхэ. Таран гүйдэхэ, Аалихан ябаха. - Хоёр хүл дээрээ хүрэгты! 47 - Тарагты, гүйдэгты! - Аалихан ябагты!		

Сентябрь нара. Гурбадахи долоон хоног.

1	«Альгануудаа намда харуулагты» Хүлнүүдээ табигты (ноги расставлены) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Альгануудаа харуулагты (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Хэлэлэгын эрхэ тэдые хорихо зорилготойгоор, энэ шүлэгэй мурнуудые сээжэлдүүлхэдэ болоно. - Альган дээрэм лаадуухай, Алтан дали шубуухай.	4 дахин дабтаха
2	«Үбдэгүүд алин бэ?» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), гарнуудаа ташаа (пояс) дээрээ табигты, урагшаа тонгойгты, үбдэгүүдээ ташагты.	4 дахин дабтаха
3	«Сэсэгүүдые суглуулнабди» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), гарнуудаа ташаа дээрээ табигты, аалиханаар нуугты, сэсэг суглуулагты.	5 дахин дабтаха
4	«Боргоохон ниидэшэбэ» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), гарнуудаа хажуу тээшэнь болгогты. Гарнуудаа дээшэнь, доошонь һэбигты (имитация полета комара)	5 дахин дабтаха
Таран гүйдэхэ, Аалихан ябаха. 46 - Тарагты, гүйдэгты! - Аалихан ябагты!		

Сентябрь нара. Хоёрдохи долоон хоног.

№	Заняатиин удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэе бэеынгээ хойноһоо сэхэ шэглэлээр дахан ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ)		
Дүүргэхэ даасхалнууд		
1	«Альгануудаа харуулагты» Хүлнүүдээ табигты (ноги расставлены) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Альгануудаа харуулагты (дүүргэхэ үйлыень харуулха). - Альган дээрэм лаадуухай, Алтан дали шубуухай. Лаадуу, лаадуу, лаадуухай, Альган сомни шубуухай. (Показать птичку, но не комментировать)	5 дахин дабтаха
2	«Үбдэгүүдээ ташая» Хүлнүүдээ хажуу тээшэнь табигты (харуулха), гарнуудаа ташаа дээрээ табигты, урагшаа тонгойгты, үбдэгүүдээ ташагты.	5 дахин дабтаха
3	«Шубуунай далинууд» Хүлнүүдээ хажуу тээшэнь табигты (харуулха), гарнуудаа хажуу тээшэнь болгогты. Гарнуудаа дээшэнь, доошонь һэбигты (имитация полета птиц)	5 дахин дабтаха
Хоёр хүл дээрээ хүрэхэ. Таран гүйдэхэ, Аалихан ябаха. - Хоёр хүл дээрээ хүрэгты! 47 - Тарагты, гүйдэгты! - Аалихан ябагты!		

Сентябрь нара. Гурбадахи долоон хоног.

№	Занятийн удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэе бэеынгээ хойнохоо ябагты (харуулха), үльмы дээрээ ябагты (харуулха). Таран гүйдэгты! Аалихан ябагты!		
	«Альгануудаа харуулагты» Хүлнүүдээ табигты (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Альгануудаа харуулагты. Лаадуу, лаадуу, лаадуухай, Альган сомни шубуухай. Гарнуудаа ташаа дээрээ табигты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), гарнуудаа урагшань болгогты (дүүргэхэ үйлыень харуулха).	5 дахин дабтаха
	«Тонгойхо, сэхэрхэ» Һуугты, хүлнүүдээ амяарынь табигты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), гарнуудаа ташаа дээрээ табигты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), урагшаа тонгойгты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), гарайнгаа хургануудаар хүлэйнгээ хургануудта хүрэгты (дүүргэхэ үйлыень харуулха).	5 дахин дабтаха
	«Тэртэлзээхэн (пружинки)» Хүлнүүдээ табигты (дүүргэхэ үйлыень 5 дахин дабтаха 48 харуулха), гарнуудаа ташаа дээрээ табигты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), үбдэгөө нугылгаад, халта һуугаад бодогты (слегка присесть) (дүүргэхэ үйлыень харуулха).	5 дахин дабтаха
	«Дүүжэн» Үбдэг дээрээ зогсогты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), гарнуудаа дээшэнь, доошонь һэбигты (дүүргэхэ үйлыень харуулха).	4 дахин дабтаха
	- Байрадаа хоёр хүл дээрээ хүрэгты! - Тарагты, гүйдэгты! - Аалихан алхалагты!	

Сентябрь нара. Дүрбэдэхи долоон хоног.

№	Занятийн удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэе бэеынгээ хойнохоо ябагты (харуулха), үльмы дээрээ ябагты (харуулха).		
1	«Шэнхинүүр харуулагты» Хүлнүүдээ табигты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), гарнуудаа тохоногтоо нугаруулагты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), һэнжэгнүүлэгты (дүүргэхэ үйлыень харуулха).	5 дахин дабтаха
2	«Тонгой, шэнхинэ» Урагшаа тонгойгты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), гарайнгаа хургануудаар хүлэйнгээ хургануудта хүрэгты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), шэнхинэгты (дүүргэхэ үйлыень харуулха).	5 дахин дабтаха
3	«Һуугаад, шэнхинэ» Хүлнүүдээ амяарайнь табигты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), гарнуудаа тохоногтоо нугаруулагты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), Үбдэгөө нугылган бодогты, һуугты (дүүргэхэ үйлыень	5 дахин дабтаха

	харуулха).	
	«Шэнхинүүрээ нюугты» Хүлнүүдээ табигты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), гарнуудаа нюрганайнгаа хойно баригты (дүүргэхэ үйлыень харуулха), шэнхинүүлэгты (дүүргэхэ үйлыень харуулха).	
- Байрадаа хоёр хүл дээрээ хүрэгты! - Тарагты, гүүлдэгты! - Аалихан алхалагты!		

Октябрь нара. Нэгэдэхи долоон хоног.

№)	Заняатиин удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэе бэеынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Бэе бэеынгээ хойноһоо ябагты		
Альган дээрээ үбдэглөөд, миисгэйхэнүүд болоод, мүлхихэ (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ). Баабгайханууд болоод, табгай дээрээ ябая (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ).		
Дүүргэхэ даасхалнууд		
1	«Хүхюутэйхэн гарханууд» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Гарнуудаа дээшэнь үргэгты, доошонь табигты. (дүүргэхэ үйлыень харуулха).	4 дахин дабтаха
	«Хубсаһа угаая!» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), урагшаа тонгойгты, бодогты (имитация полоскания белья).	5 дахин дабтаха
	«Хоргодое!» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), нуугты, тархияа доошонь болгогты, хоргодошоё. Бодогты.	5 дахин дабтаха
	«гархануудаа харуулагты» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), гарнуудаа сэхээр дээшэнь үргэгты.	5 дахин дабтаха
Байра дээрээ хоёр хүл дээрээ хүрэхэ. - Тарагты, гүүлдэгты! - Аалихан ябагты		

Октябрь нара. Хоёрдохи долоон хоног.

№)	Заняатиин удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэе бэеынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Бэе бэеынгээ хойноһоо ябагты.		
	Альган дээрээ үбдэглөөд, миисгэйхэнүүд болоод, мүлхихэ (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ). Баабгайханууд болоод, табгай дээрээ ябая (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ).	4 дахин дабтаха
Дүүргэхэ даасхалнууд		
	«Маажадаг миисгэйхэн» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ	5 дахин дабтаха

	<p>үйлыень харуулха).</p> <p>Гарнуудаа тохоногоороо нугалаад, үбсүүндээ асарагты. Баруун гараа урагшань болгогты, хургануудаа задалагты, миисгэйхэмнай маажаха гэнэ.</p> <p>Зүүн гараа урагшань болгогты, хургануудаа задалагты, миисгэйхэмнай маажаха гэнэ (дүүргэхэ үйлыень харуулха).</p>	
	<p>«Һууха, бодохо»</p> <p>Хүлнүүдээ табигты (харуулха), урагшаа тонгойгты, бодогты (имитация полоскания белья) (исходное положение)</p>	4 дахин дабтаха
	<p>«Дэбһээ дабаха»</p> <p>Хүлнүүдээ табигты (харуулха), гарнуудаа ташаан дээрээ табигты, нэгэ хүлөөрөө дэбһээд абаха, Хүлнүүдээ табигты, нүгөө хүлөөрөө дэбһэгты. Хүлнүүдээ табигты.</p>	5 дахин дабтаха
	<p>«Боксер» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), Гарнуудаа тохоногоороо нугалаад, ээлжээгээр урагшань хойшонь болгохо.</p>	5 дахин дабтаха
<p>Байра дээрээ хоёр хүл дээрээ хүрэхэ.</p> <p>- Байра дээрээ түргэн гүйдэгты!</p> <p>- Аалихан ябагты!</p>		

Октябрь нара. Гурбадахи долоон хоног.

№)	Занягийн удха (содержание)	Саг (дозировка)
<p>Бэе бэынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Бэе бэынгээ хойноһоо ябагты.</p>		
<p>Альган дээрээ үбдэглөөд, миисгэйхэнүүд болоод, мүлхихэ (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ).</p> <p>Баабгайханууд болоод, табгай дээрээ ябая (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ).</p> <p>Таран гүйдэгты!</p>		
<p>Дүүргэхэ даасхалнууд</p>		
1	<p>«Үргэдэг кран»</p> <p>Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха).</p> <p>Тонгойхо, дээшээ бодохо.</p> <p>Кран шэнгээр энэ даасхал дүүргэхэ.</p>	4 дахин дабтаха
2	<p>«Насос»</p> <p>Хүлнүүдээ табигты (харуулха),</p> <p>Гарнуудаа тохоногоороо нугалагты, доошоо тонгойгты, «ш-ш-ш-ш» гэжэ абая үгүүлэгты.</p>	4 дахин дабтаха
3	<p>«Кубигуудые табигты»</p> <p>Хүлнүүдээ табигты (харуулха), кубик абаад, һуугты, бодогты кубигаа табигты.</p> <p>Хүлнүүдээ табигты.</p>	5 дахин дабтаха
4	<p>«Ямар хүсэтэйбши»</p> <p>Хүлнүүдээ табигты (харуулха), кубик нюргандаа баригты, кубигаа урдаа баригты.</p>	5 дахин дабтаха

Байра дээрээ хоёр хүл дээрээ хүрэхэ. - Байра дээрээ түргэн гүйдэгты! - Аалихан ябагты

Октябрь нара. Дүрбэдэхи долоон хоног.

№)	Заняатиин удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэе бэеынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Бэе бэеынгээ хойноһоо ябагты.		
Бүмбэгэнүүдээ дундуур ябаха. Бүмбэгэнүүдээ дундуур гүйдэхэ. Аалихан ябаха.		
Дүүргэхэ даасхалнууд. Томо бүмбэгэнүүр дүүргэхэ даасхалнууд		
1	«Бүмбгэ урагшань» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Бүмбгэ урагшань болгохо. Гэдэргэнь, урагшань.	4 дахин дабтаха
2	«Үльмыдэ хүрэхэ» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), Бүмбгэ урдаа баригты. Урагшаа тонгойгты, бүмбгэ абагты, (табигты). Хүлнүүдээ табигты.	4 дахин дабтаха
3	«Бүмбгэ табигты» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), нуугты, бүмбгэ поол дээрэ табигты. Бодогты, бүмбгэ дээшэнь үргэгты. Хүлнүүдээ табигты.	5 дахин дабтаха
4	«Руль» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), Бүмбгэ урагшань болгоод, баруун, зүүн тээшэнь руль мушханан шэнгээр хүдэлгэхэ	5 дахин дабтаха
Байра дээрээ хоёр хүл дээрээ хүрэхэ. - Байра дээрээ түргэн гүйдэхэ! - Аалихан ябагты!		

Ноябрь нара. Нэгэдэхи долоон хоног

№)	Заняатиин удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэе бэеынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Бэе бэеынгээ хойноһоо ябагты		
Үльмы дээрээ ябагты.		
Аалиханаар алхалан ябагты.		
Дүүргэхэ даасхалнууд		
1	«Хургануудаараа наадая» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Гарнуудаа урагшань баригты, хургануудаараа наадая (дүүргэхэ үйлыень харуулха).	5 дахин дабтаха

	И.п	
2	«Велосипед» Нюрган дээрээ хэбтэгты. Хүлнүүдээрээ велосипеэдээр ябаһандал адляар наадаа (харуулха). И.п	5 дахин дабтаха
3	«Хоргодоё - харагдая» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), гарнуудаа нюргнайнгаа хойно баригты, нуугты, тонгойгты, тархияа доошонь болгогты, хоргодошоё, хүлнүүдээ хоёр гараараа баригты, табигты, бодогты, харагдашабабди. И.п	5 дахин дабтаха
4	«Дүүжэн-даажан» Хүлнүүдээ табигты (И.п.) (харуулха). Үбдэг дээрээ байгты, гарнуудаа табигты. Гарнуудаа урагшань, урагшаа – дээшээ, Гарнуудаа дээшэнь, дүүжэн – даажан, Гарнуудаа доошонь, доошоо – хойшоо, Гарнуудаа хойшонь. дүүжэн – даажан. И.П	5 дахин дабтаха
Байра дээрээ хоёр хүл дээрээ хүрэгты! Бэе бэеынгээ хойноһоо гүйлдэгты! - Аалихан ябагты!		

Ноябрь нара. Хоёрдохи долоон хоног.

№)	Занятын удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэе бэеынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Бэе бэеынгээ хойноһоо ябагты.		
Дүүргэхэ даасхалнууд		
1	«Часынууд» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха), гарнуудаагэдэргэнболгоё, Гарнуудаа урагшань һэжэе «тик» Гарнуудаа гэдэргэнь һэжэе, «так» Гарнуудаа урагшаньһэжэе «тик» Гарнуудаа гэдэргэнь һэжэе. «так».	5 дахин дабтаха
2	«Монсуудай» Нюрган дээрээ хэбтэе(исходное положение) (харуулха), гарнуудаа толгойнгоо (тархиингаа) саана бария. Гэдэһэн дээрээ эрьелдэе, Нюрган дээрээ эрьелдэе. И.п.	4 дахин дабтаха
3	«Ябанһууя «приседание» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), Ябан нуугты, гарнуудаа урагшань болгогты. Хүлнүүдээ табигты.	5 дахин дабтаха
4	«Хлопушка» Хүлнүүдээ табигты (харуулха), Гарнуудаа нюрганайнгаа хойно баригты.	5 дахин дабтаха

	Гарнуудаа урагшань болгоод, ташагты «хлоп» И.п	
Байра дээрээ хоёр хүл дээрээ хүрэхэ. - Байра дээрээ түргэн гүйдэгты! - Аалихан ябагты!		

Ноябрь нара. Гурбадахи долоон хоног.

№)	Занягийн удха (содержание)	Саг (дозировка)
	Бэе бэеынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Бэе бэеынгээ хойноһоо ябагты.	
	Хүлнүүдээ дээрэ үргөөд, алхалая. (Морихонууд боложо наадаха) Аалихан алхалая	
	Дүүргэхэ даасхалнууд	
1	«Паровоз» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Гарнуудаа тохоногоороо нугалагты, нюдаргаяа зангидагты, гарнуудаа тойрон эрьюулэгты (круговые движения руками).	5 дахин дабтаха
2	«Үльмыгөө харуула» И.п. һуугты (харуулха), Хүлнүүдээ хоёр тээшэнь табигты, Гарнуудаараа тулагты, Нэгэ хүлөө урагшань татагты, Үльмыгөө урагшань татагты. И.п.	5 дахин дабтаха
3	«Хургануудаараа наада» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Гарнуудаа урагшань баригты, хургануудаараа наада (дүүргэхэ үйлыень харуулха). И.п.	5 дахин дабтаха
Байра дээрээ хоёр хүл дээрээ хүрэхэ. - Байра дээрээ түргэн гүйдэгты! - Аалихан ябагты!		

Ноябрь нара. Дүрбэдэхидолоонхоног

№)	Занягийн удха (содержание)	Саг (дозировка)
	Бэебэеынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Бэебэеынгээ хойноһоо ябагты.	
	Хүлнүүдээ дээрэ үргөөд, алхалая. (Морихонууд боложо наадаха) Аалихан алхалая.	
	Дүүргэхэ даасхалнууд. Томо бүмбэгэнүүрдүүргэхэ даасхалнууд.	
1	«Самолёдойдалинууд» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Гарнуудаа хоёртээшэнь боллогты, И.п.	5 дахин дабтаха

2	«Хүсэтэйхэнхүлүүдни» И.п. Һуугты, хүлнүүдээурагшаньтатагты, Гарнуудаарааһайнаартулагты, Баруунхүлөөдээшэньүргэгты. И.п. Зүүнхүлөөдээшэньүргэгты. И.п.	5 дахин дабтаха
3	«Ульмымниалин бэ?» И.п. Хүлнүүдээтабигты (харуулха), ташаагаатулагты нэгэхүлөөурагшаньболгоод, үльмыгөөтатагты, «вот» И.п.	5 дахин дабтаха
4	«Самолёодойдалинууд» Хүлнүүдээтабигты (исходное положение) (дүүргэхэүйлыеньхаруулха). Гарнуудаахоёртээшэньболгогты, И.п.	5 дахин дабтаха
Байрадээрээхоёрхүлдээрээһүрэхэ. - Бэебэынгээхойноһоогүйлдэхэ! - Аалиханябагты!		

Декабрь нара. Нэгэдэхи долоон хоног

№)	Занятын удха (содержание)	Саг (дозировка)
	Бэе бэынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) (Бэе бэынгээ хойноһоо ябагты).	
	Ульмы дээрэ ябагты.	
	Хүлнүүдээ дээрэ үргөөд ябагты. (морихонуудта адляар)	
	Ааалихан ябагты	
	Юрэнхы хүгжэлтын даасхалнууд	
1	«Эрбээхэй далинуудаа дэлинэ» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Гарнуудаа нюрганайнгаа хойно баригты, хажуу тээшэнь болгогты. (дүүргэхэ үйлыень харуулха). И.п	5 дахин дабтаха
2	«Ута богони хүлнүүд» Һуугты, гарнуудаа гэдэргэн болгоод тулагты, хүлнүүдээ урагшань татагты, хүлнүүдээ үбдэгүүдээрэ нугылгагты (харуулха). И.п	5 дахин дабтаха
3	«Дүүжэ-даажан» Хүлнүүдээ табигты (И.п.) (харуулха). Гарнуудаа урагшань-хойшонь татагты (мах руками), Гарнуудаа урагшань, Гарнуудаа хойшонь. И.П.	5 дахин дабтаха
	Байра дээрэ хоёр хүл дээрэ хүрэгты! Бэе бэынгээ хойноһоо түргэхэн гүйлдэгты! - Аалихан ябагты!	

Декабрь нара. Хоёрдохи долоон хоног.

№)	Занятын удха (содержание)	Саг (дозировка)
----	---------------------------	-----------------

	Бэе бэеынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ). Эрьелдээд дүхэриг болохо. Гар гараа барисалдаад, дүхэриглэн ябаха. Түүрүн баруун тээшээ, хүүлдэн зүүн тээшээ.	
	Аалихан ябаха	
	Юрэнхы хүгжэлтын даасхалнууд	
1	«Клоун» И.п. Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха) Гарнуудаа урагшань Гарнуудаа гэдэргэнь Гарнуудаа урагшань Гарнуудаа гэдэргэнь И.п.	5 дахин дабтаха
2	«Баганууд-ехэнүүд» И.п. Үбдэг дээрээ нуугты, үбдэг дээрээ бодогты гарнуудаа дээшэнь үргэгты (исходное положение) (харуулха), И.п.	4 дахин дабтаха
3	«Автобус ябана» И.п. Хүлнүүдээ табигты (харуулха), Гарнуудаа тохоногоороо нугалагты, эрьелдүүлэгты (круговые движения руками) И.п. Хүлнүүдээ табигты	5 дахин дабтаха
4	«Хлопушка» И.п. Хүлнүүдээ табигты (харуулха), Гарнуудаа нюрганайнгаа хойно баригты. Гарнуудаа урагшаньболгоод, ташагты «хлоп» И.п.	5 дахин дабтаха
	Байра дээрээ хоёр хүл дээрээ хүрэхэ. - Байра дээрээ түргэн гүйлдэгты! - Аалихан ябагты!	

Декабрь нара. Гурбадахи долоон хоног.

№)	Заняатиин удха (содержание)	Саг (дозировка)
	Бэе бэеынгээ хойноһоо ябаха (дүүргэхэ үйлыень харуулха, тодоор ойлгосотойгоор хэлэхэ) - Бэе бэеынгээ хойноһоо ябагты.	
	Хүлнүүдээ дээрэ үргөөд, алхалая. (Морихонууд боложо наадаха)	
	Хүхюутэйхэн нохойнууд болоод, үбдэглөөд ябая.	
	Аалихан алхалая. Дүхэриг болохо.	
	Юрэнхы хүгжэлтын даасхалнууд	
1	«Паровоз» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйлыень харуулха). Гарнуудаа тохоногоороо нугалагты, нюдаргаяа зангидагты, гарнуудаа тойрон эрьюулэгты (круговые движения руками)	5 дахин дабтаха
2	«Шубуун уургайнаа шагаана»	4 дахин дабтаха

	И.п. Гэдэнэн дээрээ хэбтэхэ, гарнууд тохоногоороо нугылганхай, альгануудаа мур доогуураа табиха (харуулха); Гарнуудаа сэхэ болгохо, хотойхо, бүхыхэ (прогнуться). И.п.	
3	«Хургануудаараа наада» Хүлнүүдээ табигты (исходное положение) (дүүргэхэ үйльень харуулха). Гарнуудаа урагшань баригты, хургануудаараа наада (дүүргэхэ үйльень харуулха). И.п	5 дахин дабтаха
	Байра дээрээ хоёр хүл дээрээ хүрэхэ. - Байра дээрээ түргэн гүйдэгты! - Аалихан ябагты!	

Декабрь нара. Дүрбэдэхи долоон хоног

№)	Занятын удха (содержание)	Саг (дозировка)
Бэбэынгээхойнооообаха (дүүргэхэүйльеньхаруулха, тодооройлгосотойгоорхэлэхэ) - Бэбэынгээхойноообагты.		
Хүлнүүдээдээрүүргөөд, алхала. (Морихонуудболожонаадаха) Аалиханалхала.		
	Юрэнхыхүгжэлтындаасхалнууд Томобүмбэгэнүүрдүүргэхэдаасхалнууд.	
1	«Самолёодойдалинууд» И.п. Хүлнүүдээтабигты (исходное положение) (дүүргэхэүйльеньхаруулха). Гарнуудаахоёртээшэньболгогты,дээшэньүргэгты, табигты И.п.	5 дахиндабта ха
2	«Добохон» И.п. Гэдэнэн дээрээхэбтэхэ, гарнуудааүбсүүндээбариха; гарнуудаасэхэлхэ, мүрнүүдээүргэхэ,толгойгооүргэхэ, хотойхо, бүхыхэ. И.п.	4 дахиндабта ха
3	«Морихомни» И.п. Хүлнүүдээтабигты (харуулха), Нэгэхүлөөүргэхэ, үбдэгөөнугылгаха. И.п. Нүгөөхүлөөүргэхэ, үбдэгөөнугылгаха. И.п.	4дахиндабт аха
4	«Самолёодойдалинууд» Хүлнүүдээтабигты (исходное положение) (дүүргэхэүйльеньхаруулха). Гарнуудаахоёртээшэньболгогты. И.п	5 дахиндабта ха
Байрадээрээхоёрхүлдээрээхүрэхэ. - Бэбэынгээхойноооогүйдэхэ! - Аалиханябагты		

Приложение 4.

Конспект занятия
по профилактике детского дорожно-транспортного травматизма
по теме: «Мы – пешеходы» в средней подгруппе
МБДОУ Детский сад «Золотая рыбка»

Составители: Митьшова А.Б., Доржиева С.Ш.

Для создания условий сохранения и развития бурятского языка МБДОУ Детский сад «Золотая рыбка» с 2020 года стала экспериментальной площадкой при Министерстве образования и науки Республики Бурятия по внедрению в воспитательно-образовательный процесс полного погружения в бурятскую языковую среду. В рамках реализации данной программы занятия в образовательном учреждении воспитатели проводят на бурятском языке. Данное занятие проводится на русском и бурятском языках.

Тема: «Мы – пешеходы»

Цель: способствовать формированию у детей навыков безопасного поведения на улицах города, научить соблюдать правила дорожного движения.

Задачи: 1. Обобщить знания детей о своем родном селе, закрепить понятия «улица», «транспорт», «пешеход».

2. Расширить знания о правилах дорожного движения на основе проблемной ситуации.

3. Активизировать словарный запас детей: «проезжая часть», «тротуар», «пешеходный переход», «зебра».

4. Формировать у детей представление об ориентировке на дороге (посмотри налево, посмотри направо).

Оборудование: иллюстрации с изображением пешеходного перехода на мольберте, кукла в бурятском костюме, напольные макеты домов, изображение пешеходного перехода, знаки «Пешеходный переход»

Сюрпризный момент: гость в костюме светофора

Технические средства: мультимедийный проектор, музыкальный центр

Ход занятия:

Воспитатель: Үхибүүд, бидэ ямар гое найхан нютагта байдаг гээшэбди. Ямар нютагта байдагбибди?

Дети: Хонголоо нютагта

Воспитатель: Зүб даа, үхибүүд. Бэрхэнүүд!

Ая-гангын хангалаар Анхилаадхео гэнтэ.

Аршаанта сэлгээ нютагни, Амар мэндэ-э!

Арын оройноо харахадам,

Альган дээрэ мэтэ

Аржын толорон угтаа

Аглаг минии Хонхолоо...

Манай Хонхолоо нютаг томо, нютагтамнай олон зон байдаг.

Х ушоо юун бии бэ?

Дети: олон гэрнүүд

Воспитатель: Нютагтамнай олон гэрнүүд, үйлсэнүүд бии. Үйлсэ бүхэн өөрын нэрэтэй.

- Үхибүүд, таанар ямар үйлсэдэ байдагта?

- Манай сэсэрлиг ямар үйлсэдэ байдаг бэ?

- Үшөө юун байдаг юм үйлсэдэ?

Дети: гэрнүүд, магазин, хургуули, клуб, музей, почто и т.д.)

Слайд 1 (изображение улицы города, много людей, машин)

Воспитатель: Энэ зураг дээрэ юу харанабта?

Дети: город, үйлсэ, томо гэрнүүд, олон машинанууд, хүнүүд

Воспитатель: Зүб даа. Үйлсэнүүд город соо томонууд, өөрын онсо журамтай, дүримтэй.

Город соо томо гэрнүүд, олон хүнүүд бии, харгы дээгүүр олон машинанууд ябадаг. -

Городой үйлсэдэ ямар машинануудые хараабта?

Воспитатель показывает на слайде картинку с изображением городского транспорта

Слайд 2 автобус Слайд 3 легковая машина Слайд 4 грузовая машина Слайд 5 скорая помощь Слайд 6 пожарная машина Слайд 7 полицейская машина.

Воспитатель: Городой томо үйлсэнүүдтэ олон аюулнууд, муу ушарнууд болодог. Аюулта ушарнуудай болохогүйнь тула, үйлсэдэ полициин машинанууд ябадаг. Харгы дээрэ светофор байдаг.

- Үхибүүд, машинанууд хаана ябаха еһотойб?

Дети: харгыгаар

Воспитатель: Зүб. Хүнүүд, ябаган хүнүүд (пешеходууд) хаагуур ябаха еһотойб?

Дети: тротуараар

Аршаанта сэлгээ нютагни, Амар мэндэ-э!

Арын оройноо харахадам,

Альган дээрэ мэтэ

Аржын толорон угтаа

Аглаг минии Хонхолоо...

Манай Хонхолоо нютаг томо, нютагтамнай олон зон байдаг.

Х ушоо юун бии бэ?

Дети: олон гэрнүүд

Воспитатель: Нютагтамнай олон гэрнүүд, үйлсэнүүд бии. Үйлсэ бүхэн өөрын нэрэтэй.

- Үхибүүд, таанар ямар үйлсэдэ байдагта?

- Манай сэсэрлиг ямар үйлсэдэ байдаг бэ?

- Үшөө юун байдаг юм үйлсэдэ?

Дети: гэрнүүд, магазин, хургуули, клуб, музей, почто и т.д.)

Слайд 1 (изображение улицы города, много людей, машин)

Воспитатель: Энэ зураг дээрэ юу харанабта?

Дети: город, үйлсэ, томо гэрнүүд, олон машинанууд, хүнүүд

Воспитатель: Зүб даа. Үйлсэнүүд город соо томонууд, өөрын онсо журамтай, дүримтэй.

Город соо томо гэрнүүд, олон хүнүүд бии, харгы дээгүүр олон машинанууд ябадаг. -

Городой үйлсэдэ ямар машинануудые хараабта?

Воспитатель показывает на слайде картинку с изображением городского транспорта

Слайд 2 автобус Слайд 3 легковая машина Слайд 4 грузовая машина Слайд 5 скорая помощь Слайд 6 пожарная машина Слайд 7 полицейская машина.

Воспитатель: Городой томо үйлсэнүүдтэ олон аюулнууд, муу ушарнууд болодог. Аюулта ушарнуудай болохогүйнь тула, үйлсэдэ полициин машинанууд ябадаг. Харгы дээрэ светофор байдаг.

- Үхибүүд, машинанууд хаана ябаха еһотойб?

Дети: харгыгаар

Воспитатель: Зүб. Хүнүүд, ябаган хүнүүд (пешеходууд) хаагуур ябаха еһотойб?

Дети: тротуараар

Воспитатель: Зүб. Хүнүүд ябаган хүнэй харгыгаар ябаха еһотой. Харгын журам сахиха еһотойбди! Запомните, ребята, каждый участник дорожного движения должен соблюдать правила дорожного движения

Слайд 8 (Машины движутся по дороге, проезжей части) Машинанууд харгыгаар ябадаг
Слайд 9 (Пешеходы - по тротуару) Ябаган хүнүүд тротуараар ябадаг)

Воспитатель: Тротуар – это часть улицы, предназначенная для движения пешеходов.

- По какой стороне тротуара нужно идти? (по правой)

- Верно, чтобы не мешать другим пешеходам, нужно помнить – идти по правой стороне тротуара (тротуарай баруун талаар ябаха)

- Ямар бэрхэнүүд гээшэбта, үхибүүд! Хуу юумэ мэдэхэ!

- Үхибүүд, мүнөөдэр манай Баатар хүбүүнэй, хүүхэлдэйн түрэхэн үдэр.

Юу бэлэглэхэбибди Баатар хүбүүндээ. (ном)

- Зай, мүнөө, үхибүүд, газар гаража, сэнгэлэе. Баатар хүбүүндээ бэлэг магазинһаа абая. Магазин ошохомнай гү?

- Энэ харгы. Харгыгаар машинанууд ябадаг. Энэ тротуар. Тротуараар ябаган хүнүүд ябадаг

- Үхибүүд, бидэ хаагуур ябахабди? Харгыгаар гү, али тротуараар гү? (тротуараар)

- Харгын ямар талаар ябахабди? (Харгын баруун талаар)

- Зүб даа. Бэрхэнүүд!

- Үхибүүд, харыг, магазин харгын нүгөө талада байна. Хайшан гээд магазин ошохобди? (харгы гараха хэрэгтэй)

- Зүб даа.

Мүнөө Булат манда шүлэг хөөрэхэ. Хайшан гээд зүбөөр харгы гараха хэрэгтэйб гэжэ.

Антон: Там, где шумный перекресток,

Где машин не сосчитать,

Перейти не так-то просто,

Если правила не знать.

Пусть запомнят твердо дети: Верно поступает тот, Кто лишь при зеленом свете Через улицу идет!

Тэрэ шууяатай харгыгаар

Томо, жаахан машинанууд олон.